

SÜTTŐI HÍREK

XVII. ÉVFOLYAM II. SZÁM

IDŐSZAKI LAP

2021. DECEMBER

Kosztolányi Dezső Téli alkony

Aranylanak a halvány ablakok...
Küzd a sugár a hamvazó sötéttel,
fönn a tetőn sok vén kémény pöfékel,
a hősik messze selymesen ragyog.

Beszélget a kályhánál a család,
a téli alkony nesztelen leszállott.
Mint áldozásra készülő leányok,
csipkés ruhába állanak a fák.

A hazatérő félve, csöndesen lép,
retteg zavarni az út szűzi csendjét,
az ébredő nesz álmos, elhaló.

S az ónszín égből, a halk éjszakában
táncolva, zengve és zenélve lágyan,
fehér rózsákként hull alá a hó.

Tisztelt Olvasó!

Karácsony ünnepén gondoljunk most azokra a napokra, amelyek örömmel és elégedett boldogsággal töltötték el szívünket! De legyen ez olyan ünnep, amikor az örömteli napokat, és az ünnep szellemét átéljük, amikor tanulunk az eltelt év, évek fájdalmaiból, amelyek rosszat, fájdalmat is hoztak! Gondoljuk át, tudunk-e élni a mának úgy, hogy a holnapot, a következő évet, éveket is ehhez az ünnephez kötődő derűvel, áhítattal köszönthessük!

A karácsonyi ajándék nem az anyagi gyarapodásról, hanem a testvéri együttérzés, kölcsönös egymásrautaltság, az összetartozás erejéről szóljon, Karácsony ősi üzenetének szellemében. Korán, reggeli ébredéskor jó lenne arra gondolni, hogy a következő napon, napokon, hogyan tudjuk erőnkhez mérten néhány embernek, hozzátartozóinknak és idegeneknek a nyugalmat, a megértést, a szeretet ajándékát átnyújtani.

Szent Karácsony ünnepe ne legyen senkinek a panasz napja! A panaszé, hogy nincs meg mindenünk, amit az elmúlt évben, években szerettünk volna! De érezzük, ha igaz, hogy nem kaptuk meg, amiért megszolgáltunk, önfeláldozó erőfeszítéseket is tettünk.

Ez a tudat vezessen át minket Karácsonyt követően az Új Év napjaihoz!

Legyünk képesek nem csak az értelemhez, hanem a szívekhez is közelebb jutni, mert ez a két ajándéka az emberiségnek, ez az a „nyelv”, amivel mindenkire tudunk szólni!

Ezt az ünnepet az emlékezés, az együttlét élménye, a boldogság érzése különbözteti meg a hétköznapoktól. Egymásra mosolygunk, mert együtt lehetünk. Meggyújtjuk a gyertyákat, és emlékezünk azokra is, akik már nincsenek velünk. Őrizzünk meg ebből az ünnepi pillanatból morzsákat az eljövendő év hétköznapjaira azért, hogy azokból is kicsit ünnepit, kicsit méltóságjeljeset, a hétköznapitól eltérőt varázsoljunk.

Megköszönve figyelmüket, az alábbi zárósorokkal kívánom minden kedves Olvasónak, hogy az ünnep fénye hozzon szeretetet, békességet, az új esztendő jó egészségét és sok sikert.

*Áldott estén, Karácsony éjen angyalok
szállnak fenn az égen,*

*Mindenkihez be-benéznek, mindenhová
odaérnek.*

*Áldást hoznak minden házra, csillagot a
fenyőfára,*

Varázslatos Karácsonyt kívánva.

Szeretettel:

Czermann János
polgármester

HIRDETMÉNY

Tájékoztatjuk a Lakosságot, hogy a NHSZ Vértes Vidéke Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. Süttő község területén a zöldhulladék és a szelektív hulladékszállítást 2022. évben az alábbi időpontokban végzi.

	Hulladék	
	Szelektív	Zöld
Január	5	---
Február	9	2
Március	9	2
Április	13	6, 20
Május	11	4, 18
Június	15	1, 22
Július	13	6, 20
Augusztus	10	3, 17
Szeptember	14	7, 21
Október	12	5, 19
November	16	9, 23
December	14	---

Az összegyűjtött szelektív és zöldhulladékot szerdán 6 óra helyezzék ki az ingatlanok elé.

Segítő együttműködésüket megköszönve

NHSZ Vértes Vidéke Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

TÁJÉKOZTATÁS

Fenyőfa-elszállítás

Ezúton tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a karácsonyi ünnepek követően Társaságunk szervezeten gyűjti össze és szállítja el a fenyőfákat.

Január hónapban két alkalommal gyűjtik össze, melyeket a családi házas övezetekben az ingatlan előtt lévő útpadka melletti közterületen kell elhelyezni.

Szállítás időpontja Süttőn:

2022. január 12. (szerda)

2022. január 19. (szerda)

Kérjük a lakosságot, hogy a fenyőfákat jól látható, könnyen megközelíthető helyre a forgalmat nem akadályozó módon helyezték el! Kérjük, hogy a fától „tisztán”, idegen anyagoktól (csillagszóró, fényfüzér, egyéb díszektől) mentes állapotban váljanak meg a szelektivitás és az újrahasznosíthatóság érdekében, hiszen, mint a korábbi években, úgy az ideiben is a beszállított fenyőket energetikai célokra hasznosítjuk!

Köszönjük együttműködésüket!

NHSZ Vértes Vidéke Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.

Zöldhulladék elszállítás

Tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a beérkező igények alapján Süttő Község Önkormányzata a lakosság kérésének eleget téve a NHSZ Vértes Vidéke Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.-vel egyeztetve

2021. december 10-én, pénteken

zöldhulladék szállítást végez.

Kérjük a lakosságot, hogy az összegyűjtött zöldhulladékot péntek reggel 6 óra helyezzék ki az ingatlanok elé.

Köszönjük együttműködésüket!

Polgármesteri Hivatal

Mindenkit szeretettel várunk Süttőn a Közösségi Udvarházban!

In Memoriam Kun Ferenc!

A Felvidéken, Ebeden szolgáló Burján László esperes úrtól hallottam:

„Siessünk szeretni az embereket, mert gyorsan mennek el.” Igazságát Feri elmúlásával a bőrünkön érezzük.

Az örök kérdés megint jelentkezik: mi egy ember lényege? Egyszer-egyszer sikerül megragadni, de többnyire meg nem.

Ha valakit Kun Ferinek hívtak, akkor azért nincs nehéz dolgunk. Rend, becsület, igazságosság, család, közösségteremtés. A magyarság-szeretet, a foci, a történelmi kultúra, a határon túli magyarság háttérben élt. A rendszerváltáskor nem kellett beülni a padba az újra feltámadt magyar közösségi érzés tanfolyamára. Ő már ezzel kelt és ezzel feküdt. A 90-es évek előtt is utazások és kapcsolatok tucatjait szervezte Erdélyben, Kárpátalján és a Felvidéken is, olyan erős hídfőállásokat teremtve, hogy egy utász alakulat is megirigyelhetette volna.

Itt érkezünk meg az ARS Poeticához.

Több mint 25 éven keresztül minden évben szervezett programokat gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt és mindezt az anyanyelv és a magyarság ismeretének jegyében tette. Amiért én itt beszélhetek róla, annak az az oka, hogy hosszú évekig szolgáltuk a Rákóczi Szövetséget, némi ranggal is felruházva. Ahol, úgy érzem, végig tiszteltük, becsültük egymást. Itt az ideje kimondani, barátok voltunk, most már a sírig. A Bibliával mondom: „És elmegy az ember az ő örökös házába és visszaadja a lelkét a teremtőjének”.

Ég áldjon Alelnök Úr!

Ég áldjon Feri!

2021. 11. 09.

Polhammer László

Százsorszép Hírek

Most kezdődött a **2021-2022-es nevelési év**, s már a novemberi Márton-napi felvonulás is mögöttünk van! Repül az idő, de az oviban, bölcsiben ezidáig is rengeteg esemény történt! Szeptemberben 70 óvoda és 8 bölcsődés kezdte meg az új nevelési évet. Míg bölcsiseink és kiscsoportos Pillangóink beszoktak, középső és nagycsoportosaink örömmel kezdték meg az óvodát.

Szeptemberben táncos óvodásaink német és magyar nyelvű táncokkal köszöntötte a **Kő-kövön** vendégeit, majd a **Szüreti felvonulás** résztvevőit. Nagycsoportos óvodásaink mellett az 1. osztályos gyerekek is erősítik táncsoportunkat, ami külön öröm óvodánknak, hogy szívesen látogatnak vissza volt óvodásaink délutáni foglalkozásunkra!

Az idei Kő-kövön túrán intézményünk is egy állomás volt, ahol az óvodáról, a gyerekekről, illetve az óvodában tanultakról kérdeztük a játékosokat. A játék gyakorlati feladatában kipróbálhatták a túrázók, milyen felnőttként játszani: csúszdázni, pörgözni, homokvárat építeni.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett **Szüreti felvonuláshoz** kapcsolódunk, s megszervezte egyesületünk az évről-évre jó hangulatú **bálját**. A bál nagyon jól sikerült, köszönhető munkatársaim munkájának, előkészítésének, a támogató szülők, vállalkozók tombolafelajánlásának, a résztvevő táncoslábú vendégeknek, a Márvány étterem vendéglátásának és nem utolsósorban Baris Zsolt zenésznek, aki megállás nélkül táncoltatta a vendégeket!

A bál bevétele jótékony célt szolgál: bölcsőde udvarunk kap egy új játéktárolót. A kivitelezés tavasszal lesz.

Szeptember 17-e délelőtt **tűzriadó** próbát tartottunk, melyet egy tartalmas hét előzött meg: mit tudunk, vagy kell tudunk a tűzről? Külön köszönjük a nyergesújfalui tűzoltóságnak, hogy elhoztak egy tűzoltóautót, melyet gyermekeink kívülről-belülről megismerhettek. Egy nagycsoportos kisfiút idéznék: „Ez volt életem legjobb napja!”

Mihály-napi vásárunk 2. éve szerveztük meg sikerrel! A pénzt a játszóudvarunk fejlesztésére gyűjtögetjük! Vásárunk fő portékája a Százsorszép póló volt, amely váratott magára, de megérte!

A Mikulás apót már ünnepi Százsorszép pólóban várjuk!

Szeptember 30-án, **Népmese napján** diavetítéssel, magyar népmesés játékokkal emlékeztünk meg a csoportokban.

Az októbert **egészséghetünkkel** nyitottuk, melyhez 100.000 Ft-ot nyert egyesületünk. A hetet a „**Der Handschuh**” német-magyar **kétnyelvű bábelőadással** nyitottuk Tóth Krisztina előadásában, de részt vehettek gyermekeink helybe varázsolt **gyermekkoncerten**, ugrálóvár és sport-délelőttön. Immár 3. éve látogattak el hozzánk Kurdi Balázs és Gódor András a mentőállomásról. Középső és nagycsoportosaink interaktív oktatáson sajátíthatták el, mit is kell tenniük, ha nekik kell segítségért telefonálniuk. Balázs és András nem érkezett üres kézzel, a gyerekek „**Óvoda is lehet életmentő**” feliratú pólót kaptak, illetve mindenki megnézhetett közelről egy igazi mentőautót.

Október 10-én a **Népi játék napja** felhíváshoz kapcsolódunk, s bár mindennap éneklünk és játszunk, de most az intézmény

apraja-nagyja együtt zengte a táncokat, játékokat! A részvételi regisztrációval intézményünk egy Klárisok CD-t nyert!

Márton-napi felvonulásunk a Templom térről indult, miután harmonikaszóval énekelünk és libás játékokat játszottunk a gyerekekkel! Menetünkkel a fényekkel feldíszített udvarba érvén forralt bort, teát és zsíros kenyeret fogyaszthattak vendégeink.

Középső és nagycsoportosainkkal részt veszünk a **biztonságos Óvoda program**-ban, mely által gyermekeink közlekedés-biztonsági ismereteit szeretnénk bővíteni.

November 17-én vehettük át Szentendrén Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár úrtól „**Kincses Kultúróvoda 2021**” címet. A címmel elnyert 1.500.000 Ft-ból következő évben mesekönyveket, CD-ket, diafilmeket, hangszereket, laptopot vásárolunk; intézményi meseelőadásokat, kézművesprogramokat, hangszerez bemutatót szervezünk gyermekeinknek és a családok részére, illetve pedagógusaink mese témakörben és „Így tedd rá”-játék-tánc témában továbbképzésen vesznek részt.

Óvoda udvarunk évről-évre szépítjük! Idén elkészült udvarunk közepén mesefánk Bartosné Bakács Dalmának és férjének, továbbá Szabó Attilának köszönhetően! Terveink továbbra is vannak, melyhez már pályázatokat is írtunk. Bízunk a további sikerekben!

Intézményünk folyamatos kapcsolatot tart és ápol a gyermekek családjával, szüleivel. Kapcsolatunkat a kölcsönös támogatás és megértés jellemzi. A közös munka fontos a gyermekek nyugodt légkörben való folyamatos fejlődéséhez. Köszönjük a szülők segítségét, hogy mindig számíthatunk rájuk! Közösen még szebb és fejlesztő környezetet tudunk biztosítani a süttői bölcsiseknek, ovisoknak!

Szülői munkaközösségünk tagjai alkalomról alkalomra ötletelnek, cselekvőül részt vesznek az intézmény szépítésében: festenek, díszítenek; évről-évre segítik a Mikulás bácsit az ajándékválasztásban.

Készülünk a község adventi vásárára ünnepi műsorral és a szülőkkel készített karácsonyi díszekkel!

Novembertől használt **étolaj gyűjtőedényünk**

van az óvodaudvaron! Az edénybe bárki hozhat olyan elhasznált zsiradékot, ami PET-palackban vagy műanyag kannában jól záródó kupakkal van lezárva!
A gyűjtés folyamatos!

A Német Nemzetiségi Önkormányzat folyamatosan „fogja kezünket”. Legutóbb Mikulás bácsit segítették, a karácsonyfa alá pedig egy-egy népi babakonyhabűtort kapnak az óvodai csoportok jóvoltukból!

Szeretnénk megköszönni Süttő Lakosságának is a segítő megkereséseket, a felhívásainkra támogatásait! Jó érezni közösségünk összefogását egy-egy gyűjtésnél vagy egy-egy facebook szavazásnál! Továbbra is számítunk Önökre!

Intézményünk honlapján folyamatosan informálódhatnak: www.szazsorszepsutto.hu

Áldott ünnepeket és békés boldog gazdag új esztendőt kívánunk Mindenkinek!

Százsorszép

Gondolatok Szociális Munka Napjára

A Kormány 2020. március 11-én 40/2020. (III.11.) Korm. rendeletével az élet és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére VESZÉLYHELYZETET hirdetett ki!

A lipid burokkal rendelkező, egyszálú RNS vírus, mely először 2019. év végén okozott járványt Kínában, a 2020. év elejére már világméretűvé vált, és hazánkat is elérte.

Megjelent egy láthatatlan kórokozó, a „súlyos akut légúti tünetegyüttest okozó koronavírus 2” (SARS-CoV2), az általa okozott megbetegedés a „koronavírus-betegség 2019” (coronavirus disease 2019), melynek rövidített változata a COVID-19.

A COVID-19 hatására alapjaiban változott meg az életünk, különösen az idősek otthonaiban élők és dolgozók. Hivatásunkban helyállni eddig is nagyon nehéz feladat volt, de a koronavírus járvány ezt a helyzetet még nehezebbé, embert próbálóvá tette. A fizikai és mentális leterheltség mellett jelentős mértékű lelki megterhelést, stresszt kellett, kell elviselnünk. Mi már 2020. februárjában elkezdjük a védekezést, így nem ért teljesen váratlanul bennünket a kialakult helyzet. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Nemzeti Népegészségügyi Központ utasításai alapján, valamint a saját Eljárásrendünk, Infekciókontroll szabályzatunk és Izoláció szabályzatainkban leírtak szerint (a helyi tárgyi és személyi feltételek figyelembevételével) folytattuk a COVID-19 vírus elleni küzdelmet. Szándékosan használok a küzdelem szót, mert a nap 24 órájában folyamatos készültségben, megfeszített erővel végeztük a munkánkat. Az idősek otthona nem kórház! Külön nehézséget okozott, hogy az idősek otthonaiban dolgozók szakképzettségi előírása szociális gondozó, tehát nem rendelkeznek egészségügyi képzettséggel. Nem voltak a megfelelő ismeretek birtokában, meg kellett tanítanunk, hogy mit hogyan és miért csinálunk. Az otthoni, magánéletre is vonatkozó utasításokkal, tanácsokkal láttuk el a munkatársakat. Helyzetünkön, lelki teherbíróképességünkön tovább rontott, hogy a szociális ágazatban dolgozókkal igazából nem törődött-törődik senki (egészen addig, amíg alanyává nem válik a rendszernek). Elmaradt a szakma világjárvány megfékezése érdekében végzett munkájának erkölcsi és anyagi elismerése.

Számomra igenis minden kollégám „hős” és hálás vagyok munkatársaimnak mindazon erőfeszítésért és megfeszített kemény munkáért, amit zokszó nélkül végeztek, hogy megvédjük lakóinkat és egymást a koronavírus fertőzéstől.

Köszönöm nekik, az odaadó, szeretetteljes gondoskodást, törődést és kiemelt figyelmet, amivel lakóinkat körbevételek, hogy a hiányzó családi és baráti kapcsolatokat pótolni tudjuk.

Köszönjük Polgármester Úrnak, az Önkormányzatnak, a Képviselő-testület tagjainak a jelentős anyagi támogatást, amellyel lehetővé tették, hogy a járvány okozta fenyegetést elháríthassuk. Időben hozzájutottunk és volt elegendő védőfelszerelésünk, fertőtlenítő és tisztító szerünk. Engedélyezték a szükséges védőeszközök, antigén gyorsteszték beszerzését.

Örömmel írhatom, hogy közel két éve már, közös erőfeszítéssel, és Isteni Gondviselés által sikerült lakóinkat megvédenünk a COVID-19 vírussal szemben és egyetlen lakónk sem betegedett meg.

Az intézményünk minden dolgozója rendelkezik védettségi igazolvánnyal és mindenki megkapta a szükséges 3. védőoltást is.

Fontosnak tartom ezt a lehetőséget is megragadni, és felhívni a településen élők figyelmét arra, hogy vállaljanak felelősséget a környezetükben élő emberekért, családtagjaikért, és vegyék fel a COVID-19 elleni védőoltásokat. A harmadik oltás felvétele is kiemelten fontos! Kérem Önöket, aki még nem tette meg, minél előbb oltassa be magát. Vigyázzunk önmagunk és a többi ember egészségére!

Végezetül a közelgő karácsonyra való tekintettel, szeretnék minden kedves Süttőn élőknek Áldott, Békés Karácsonyi Ünnepeket és Egészségben gazdag Boldog Új Esztendőt kívánni.

Süttő, 2021. november 12.

Mogyorósiné Mészáros Gabriella
intézményvezető

Kreatív őszi a Malomban!

Szombatonként színes kreatív programokkal vártuk az érdeklődőket. A lelkes kis csapat megtanult őszi asztali dísz, szappanvirágcsokrot, gyantaékszert, adventi asztaldísz készíteni és festettünk bútorot is. Nagyon jó élménnyel, szép, ötletes és egyedi ajándékokkal térhetett mindenki haza. Köszönjük a részvételt Mindenkinék!!!

Kindstätner Andrea

SÉRELMEK A PSZICHIÁTRIÁN INGYENES JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT

Ha Ön vagy szerette segítségre számított a pszichiátrián, de ehelyett borzasztó tapasztalatai voltak (pl. bántalmazás, egészségkárosodás, gyógyszerfüggőség), hívja ingyenes jogsegélyszolgálatunkat!

Allampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.

Telefon: 06-1-342-6355, 06-70-330-5384

E-mail: panasz@cchr.hu

Weboldal: www.emberijogok.hu

Minden információt bizalmasan kezelünk!

PSZICHIÁTRIAI SZEREK VISELKEDÉSI PROBLÉMÁKRA?

Ha gyermeke „tanulási problémára” vagy „viselkedési rendellenesség” miatt pszichiátriai szereket szed és úgy érzi, hogy a gyermek állapota semmit sem változott vagy rosszabbodott emiatt, keresse az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítványt. Az alapítványtól ingyenes tájékoztató kiadvány is kérhető a hiperaktivitás témájában.

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.

Telefon: 06 (1) 342-6355, 06-70-330-5384

E-mail: info@cchr.hu

Weboldal: www.emberijogok.hu

Minden információt bizalmasan kezelünk!

Kedves süttői Lakosok!

Az SKNNÖ szervezésében szeptember 04-én került megrendezésre a szüreti felvonulás.

A rendezvény napján jó időben, jó hangulattal indult a készülődés az Áprily téren. Mire 14:30-kor megérkezett a Dóttó a térre, már gyerekzsivajtól volt hangos a környék. Megérkeztek lovas felvonulóink is, majd a traktorok is begurultak. 15 órakor aztán a zenehíntő felvezetésével elindult a menet. A felvonulás útvonalán az idei évben is vidám, mosolygó emberek integettek, köszöntötték a felvonulásban résztvevőket. Sokakkal aztán a téren volt szerencsénk ismét találkozni. A menet visszaérkezésekor már vártak minket a Lábatlani Szivárvány Táncsoport fellépői.

Őket a süttői Kleiner Kreis Táncsoport táncos lábú gyerkőcei követték a téren műsorukkal.

Az European Operett Társulat „Borban az igazság” című előadása igazán jó hangulatot varázsolt. A jól ismert melódiákat sokan dúdolták az előadókkal együtt. Egyedülálló koreográfiák, látványos jelmezek, profi táncosok és szőlisták felejthetetlen színházi élményt nyújtottak nekünk ezen a csodás őszi napon a szabad ég alatt.

Az előadás igazán interaktívra sikeredett, hisz a művészek aktívan belevonták a nézőket a műsorba. Ezúton is köszönjük az aktív részvétel!

A Kuttyomfitty Társulat műsorában a borról, az örök borivásról hallhattunk nótákat, népdalokat, adomákat, táncokat láthattunk Tokaj, Szekszárd, Sopron és Komárom környékéről.

Az estét DJ Manú zárta retró slágerekkel.

A délután folyamán a Márvány étterem jóvoltából bagdulyással, Bakos Borászat jóvoltából többfajta borral, Baranya Zsuzsanna jóvoltából ízletes sajtokkal kínálhattunk mindenkit. A gyerekek sem maradtak szomjasak, hisz szörpkészletünk bírta a rohamot.

Köszönjük szépen mindenkinek, aki bármilyen formában hozzájárult a rendezvény megtartásához, lebonyolításához.

A jelenlegi járványügyi helyzet tükrében sajnos előreláthatóan az Adventi Vásár megszokott formájában, mindannyiunk egészségét szem előtt tartva idén **nem** kerül megrendezésre. Természetesen azonban igyekszünk most is ünnepi hangulatot teremteni, ennek mikéntje még folyamatban.

Vigyázzanak magukra, vigyázzunk egymásra!

Jó egészséget kívánunk mindenkinek!

Gosztom Katalin

Kerecsensólyom Íjászkok

Idén tavasszal az íjászat is kezdett kilábalni a vírus miatti leállásból (versenyek elmaradása, edzések hiánya). A karantén feloldása után májusban megrendezhettük hagyományos tavaszi versenyünket 127 versenyzővel. Jó volt találkozni az íjásztársakkal. Nyár elején zajlottak a kvalifikációs versenyek az ország több pontján. Augusztus 8-15. között Szekszárdon rendezték a 3D Európa- és világbajnokságot, amin Altmár Csaba és Altmár Viktória vettek részt. Büszkék vagyunk, hogy Viktória kiváló teljesítménnyel ezüstérmét nyert.

Augusztus 28-29-én Pécsváradon, a vár területén zajlott a történelmi bajnokság, amelyen részt vehettem. A szombati selejtező szakadó esőben zajlott, de sikerült bejutnom a hatos döntőbe. Másnap óriási küzdelemben magyar bajnok lettem senior vadászíj kategóriában.

Szeptember 4-én tartottuk hagyományos őszi versenyünket a Gelbmann-tó körül 120 nevezővel. Nagy öröm, hogy a határon túlról is szívesen jönnek az íjásztársak a versenyekre.

A nyár és az őszi folyamán több versenyen is részt vettek a szakosztály tagjai, és legtöbbször dobogós helyezésekkel tértünk haza. Külön öröm, hogy a nyáron gyerekekkel bővült a csapatunk, akik lelkesen járnak edzésre, tanulják az íjászat alapjait. Remélem, tavasszal már ők is beleköszölhetnek a versenyzésbe.

*Molnár György
szakosztályvezető*

Süttő molnárfecske-állományának alakulása 30 év távlatában

Miközben jelen cikkemhez kerestem az adatokat, rátaláltam a Madártávlat (akkor még megyei kiadvány) 4. számában 1991 őszén kelt írásomra, mely bekezdés így harminc év távlatában is megállja a helyét.

„A felmérést 1991. június 25-én végeztem 10 órától 13 óráig. Kerékpárral végig járva összesen 27 utcát. Két utcában nem találtam fecske nyomát az Ótház és a Kiserdő sétányon, ellenben a legtöbb élő fészkek 33 pár a Táncsics Mihály utcában épült.”

Azóta, ha nem is minden évben, de az idei esztendővel együtt összesen 13 alkalommal végig kerekedtem községünk utcáit és lejegyeztem a molnárfecskék költési hajlandóságát.

Három fecskefaj + egy!

A molnárfecske (*Delichon urbicum*) az épületek külső oldalán, az eresz alatt erkélyek szögleteiben építi apró sárgombócokból álló, zárt, csupán keskeny bejárónyílással ellátott fészket. Évente két-három alkalommal is lekölt, általában telepesen fészkel és 4-6 tojást rak. Előfordul az egyedülálló, magányos költőpár, de többnyire 2-3 élő fészket találunk egy lakóépületen manapság, de ennél jóval több is előfordul. Színeiben kékesen fénylő fekete a hátuk, míg begyük és hasuk fehér.

A partifecskék (*Riparia riparia*) homok és löszfalakban készítik el fészkelő üregeiket, de kavicsos-sóderos falakat is elfoglalnak, nagyobb telepekben költenek. Megyében ismerünk 1000-1300 páros egybefüggő telepet is. Süttőn a partifecske költése ritkának mondható, környékünkben leginkább a kőbányáknál kialakított löszfalakban telepednek meg nagyobb számban, de kisebb számban megjelenhetnek a községben is például földmunkák alkalmával tavasszal, de erre az utóbbi években tudomásom szerint nem volt példa.

A füstifecske (*Hirundo rustica*) az épületek belső terét választja költőhelyül, legszívesebben a kellemesen meleg istállóban fészkel, de örömmel elfoglalja azon épületek (tornácok, gazdasági építmények, raktárak) belterületein található gerendáit, tartószerkezeteit, ahova felül nyitott, szintén sárgombócokból készített fészket biztonsággal fel tudja építeni s van biztonságos ki-bejárata az épületben.

Felsorolásunkból nem hagyhatjuk ki a sarlófecskét (*Apus apus*) amit a magyar nyelv fecskének nevez, holott rendszerint a lappantyúk és a jégmadarak között kaptak helyet, nem is énekesmadár. Hosszú, hegyes, sarló alakú szárnyának köszönheti nevét. Életének 90%-át a levegőben tölti, nagyobb városok magas épületeinek réseiben fészkel.

A felsorolt fajok mindegyike kistestű légyfélék, köztük sok szúnyogok is elfogyasztanak, és ahol a fecske nagyobb számban jelen van, ott bizony ezen rovarok létszáma drasztikusan megcsappan!

Süttői „molnárok” felmérése, tapasztalatok

A molnárfecskét könnyű számolni, hiszen az ereszek alatti fészkek jól láthatóak, ami kimaradhat, az-az épületek utcafronttal ellenkező oldala, amit nem minden esetben látható. Mivel a felméréseket mindenkor ugyan azon oldalak számolásával végeztem, így a trendek szempontjából nem befolyásoló tényező.

Hogyan határozzuk meg, hogy melyik az élő fészkek, melyikben van költési tevékenység?

Elsősorban a ki-és berepülések mutatják, illetve, ha éppen költési időszak van akkor az élő fészkek alatt lepotyogó ürülék (meszelés) jelzi a madarak aktív jelenlétét. Ez okozhat akár ember-madár közötti konfliktust, a '90-es években volt olyan felmérési napom, ahol a fészkek fele le volt esve - ez lehet természetes, de szándékos is -, szerencsére ma már jobban elviselek, védik a madarakat, nagyon ritkán történik fészkek elverés költési időszakban. A természetesen leomló fészkek gyakoribb jelenség, ezeket a madarak tatarozzák vagy újat építenek. Ha fiókás fészkek leesését tapasztaljuk, a még röpképtelen

kismadarakat be lehet adaptálni másik közeli fészkekbe, azok a szülők tovább fogják nevelni. Ezt lehet tenni a repülni akaró, fészket elhagyó, de még röpképtelen fecskékkel is. Ha erre nincs mód, akkor csontkukaccal magunk nevelhetjük a fiókat ill. jelenthetjük az esetet a természetvédelmi hatóságoknak. Egyre több esetben fecskepelenkát (20-30 cm-re a fészkek alá helyezett fa vagy egyéb anyagból készült lap) szerelnek a meszelések esetlegesen kellemetlen piszkolását elkerülve. Mások időközönként, valaki pedig naponta összeseper a fészkek alatt, így tisztán tartva a járdát, egyéb eresz alatti felületeket.

A fészkek körül mindig van madármozgás, ez különösen fiókanevelés időszakában látványos, amikor mindkét szülő ki-be jár a fészkenél fiókákat etetve. Gondoljunk csak bele, hogy a fiókának mennyi kistestű rovarra van szüksége pl. szúnyogból, s egyéb hasonló méretű rovarból, hogy jól tápláltak legyenek. Ez egyfelől komoly munka a szülőktől, másrészt nekünk embereknek is segítenek a szúnyogoktól való megszabadulás tekintetében. Egyetlen fecske egy szezonban 1-1,5 kilogrammnyi rovarot fogyaszt el!

Állományadatok, felmérési eredmények 1991-2021 között

Akár a helyi, akár országos eredményeket nézzük, az tisztán látható, hogy komolyabb állományesést szenvedett el a faj a '90-es évek második felében. 20 év leforgása alatt Süttőn 278 párról a költő állomány 59 párra esett (lásd diagram), ami -79%-os állományváltozás a felmérési intervallumban! A negatív irányú változás más fecskefajokat is hasonlóan érintett, összehasonlításképpen a partifecskét tekintve Komárom-Esztergom megyében, ahol is 1993-ban 3500 párt mértünk fel, majd 2011-ben már csak 498 párt, ez pedig -87%-os költő állománycsökkenést mutatott! A változás drasztikus mértékű, de rövidtávon remélhetőleg láttuk az alját, hiszen pozitívumként elmondható, hogy az utolsó 10 év adata lassú, hullámzó, viszont egyenletesen növekvő költőpár adatokat mutat különösen az utóbbi három évben láthatók ennek a jelei.

A 2020-2021-es évben lehetett újra látni molnárfecske tömegeket elsősorban a Hársfa utcában, ahol 200-250 madár sem volt ritka a villanydrótokon augusztus hónapban. Ekkor már nagyrészt a fiatalok is kirepülnek, maguk táplálkoznak. Ez időszakban a fecskésebb utcákban úgy, mint az előbb említett Hársfa utca vagy azzal párhuzamos Ligettér utcában is érzékelhető volt a szúnyogmentesség (ha nem is teljes mértékben) de ahol ritkább a fecske vagy egyáltalán nincs jelen, ott ezek a vérszívó rovarok nagyobb állományban érzékeljük.

Községünk molnárfecske állományának magpopulációja e fent említett két utcában található, gyakorlatilag a teljes állomány 40%-a ez 2021-ben 45 párt jelentett. Egyik legkedvesebb idei adat – ha lehet így nevezni – a Kiserdő sétányhoz tartozik, ahol 2020-ban 1 pár költött, idén legnagyobb meglepetésemre 6 párra emelkedett a számuk, az egyik épületre valóságos kis lakótelepet húztak fel 4 párral.

Ezt követően a Rákóczi Ferenc utcában (16 pár), Bikoli utcában (13 pár) Táncsics Mihály utcában (9 pár) és a Petőfi Sándor utcában (8 pár) lehetett jobban költést találni. A többi utcában 1-6 pár között találtam élő fészket, 11 utcában pedig nem volt költés.

A legtöbb fészkek egy épületen 12 fészkek volt - 9-ben volt költés - a Hársfa utcában.

Mi okozhatta a negatív irányú változást a fecskék állományában?

A legfontosabb elem az éghajlat madarakra nézve kedvezőtlen irányú változása, rövid, illetve hosszú távon egyaránt. 1997-ben az El Nino természetes éghajlati jelenség hatására aszályos, száraz időszak lépett fel Afrikában a Kongó-Medencében, ahol a madarak telelnek.

Tavasszal a hosszú távú vonulás megkezdése előtt a madaraknak a táplálék mennyiségétől, a konkurenciától és az időjárási viszonyoktól függően akár több hetet is zsír felhalmozására kell fordítaniuk, hogy bírják a 3-4000 km-es utat vissza Európába. Ki vannak szolgáltatva ilyenkor kora tavasszal is az időjárási szélsőségeknek a telelőterületeken, ahol a mind

gyakoribb aszályos időszakok táplálékhiányt, az elégtelen felkészülés miatt az állományok akár több tíz százalékos pusztulását okozhatják. Ez történt ebben az esetben is, az állomány 50-60% tért csak haza a korábbi évekhez képest. Ezt a madarak nehezen heverték ki, évekre volt szükség ahhoz, hogy stabilizálódjon az állomány. További ok az élőhelyek átalakulása, a modernebb vakolatokon kevésbé tudják megtapasztani sárfészkszüket, a települési szűnyogirtás - kémiai szűnyogirtás, amelynek óriási a járulékos vesztesége. Az idegméreggel megölt rovarból kisebb része szűnyog, a többi egyéb rovarfaj, így rendkívüli módon pusztulnak a beporzók, és a madarak táplálékhiánya is. Veszélyeztető tényezőként említhető még az intenzív mezőgazdálkodás, és az esetleges fészekpusztítás.

Mit tehetünk mi a fecskék védelme érdekében?

Áprilisban létesítsünk a kertben sárgyújtó helyeket. Elég egy locsolókanna víz kitöltése a kertben, vagy egy reggeli kert locsolás s máris megvan az alkalmas hely számukra fészek alapanyag gyűjtésre. Ott, ahol ez nem lehetséges szóba jöhet a műfészek is, de azt nagyon precízen, a fajtaspecifikus adottságokat figyelembe véve szabad csak megépíteni, mert különben nem költöznek bele. Eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy a műfészkek elfoglalása sikeresebb, ha azt már meglévő fészkek mellé helyezzük. A madarak alapvetően maguknak szeretik sárból elkészíteni, kitatarozni régebbi lakóhelyüket. Ahol a fecskék piszkítása kellemetlenséget okoz, szereljünk fel fecskepelenkát. Tegyük meg mindent annak érdekében, hogy ezek a hasznos madarak, akik szinte már társai az embernek minél többen legyenek ezzel is elősegítve létüket.

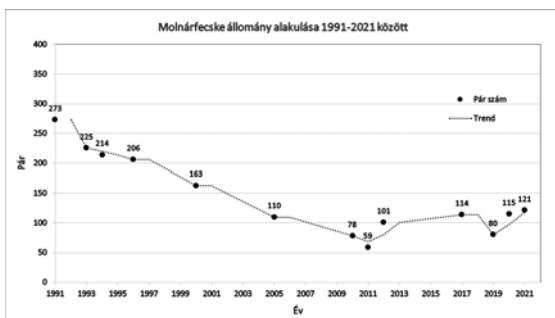
Ha veszélyeztetett fecskéfészkekről vagy -telepekről szerzünk tudomást, védett madarak, illetve ezek élőhelyeinek pusztítását tapasztaljunk vagy fennáll ennek gyanúja, kockázata stb., eljáró hatóságként a megyei kormányhivatalhoz és a területileg illetékes nemzeti park-igazgatósághoz fordulhatunk segítségért. Itt szükséges megemlítenem a Dr. Sággy Antal Környezetvédelmi és Kulturális egyletet, ahol szintén segítséget kaphatnak a madarakkal kapcsolatban.

Kelt: Süttő, 2021. 11. 17.

Bagdi Antal

MME Komárom-Esztergom megyei H.Cs. tagja.

Dr. Sággy Antal Környezetvédelmi és Kulturális egylet tagja

IMPRESSZUM SÜTTŐI HÍREK IDŐSZAKI LAP

Nytsz.: 2.3.1/221/2005.

Alapító: Süttő Község Önkormányzati Képviselő-testülete.

Szerkesztőség vezetőjének neve: Török Anna Mária.

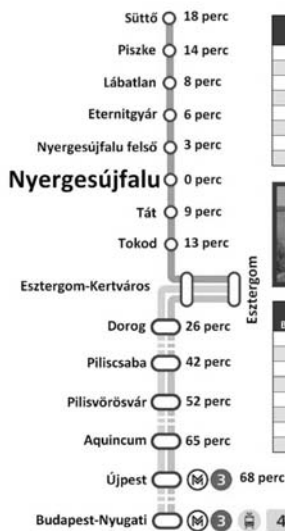
Szerkesztőség címe: Süttő, Rákóczi F. u. 30. **Tel.:** 33/655-386

Kiadó neve: Süttő Község Polgármesteri Hivatala. **Kiadó címe:** Süttő, Áprily tér 4.

Új személyvonatok Süttő és Esztergom között

Fontosabb megállóhelyek és menetidők Nyergesújfalu és Budapest között

S150

Indulás Nyergesújfaluról	Érkezés Esztergomba	Érkezés Budapest-Nyugati
5:47	6:16	7:09
6:47	7:16	8:09
8:17	8:46	9:39
13:47	14:16	15:09
14:43	15:16	16:09
16:17	16:46	17:39
17:13	17:46	18:39
18:47	19:16	20:09

Indulás Budapest-Nyugatiból	Indulás Esztergomból	Érkezés Nyergesújfalura
5:40	6:43	7:16
7:21	8:13	8:46
11:21	12:13	12:42
13:51	14:43	15:12
14:51	15:43	16:12
16:21	17:13	17:42
17:21	18:13	18:42
18:51	19:43	20:12

S150 Személyvonat Süttő - Esztergom

Z72 Zónázó vonat Esztergom - Budapest-Nyugati

G72 Gyorsított vonat Esztergom - Budapest-Nyugati

Szolgáltatásfejlesztés
2021. december 12-től!

#4esvonal

Válassz a vonatot!

- Nyergesújfalu – Budapest között 15 perccel gyorsabb a közvetlen busznál!
- Nyergesújfalu – Esztergom között 17 perccel gyorsabb a busznál!
- Komárom – Esztergom között 25%-kal olcsóbb menetjegy váltható!
- Komárom – Esztergom között érvényesek a vonaton a buszbérletek!

Utazzon kényelmesebben, olcsóbban és gyorsabban vasúton!

A KÖNYVTÁR ÜNNEPI
NYITVATARTÁSA

DECEMBER 20 : 10-16
DECEMBER 21 : 10-16
DECEMBER 22 : ZÁRVA
DECEMBER 23 : ZÁRVA
DECEMBER 24 : ZÁRVA
DECEMBER 25 : ZÁRVA
DECEMBER 26 : ZÁRVA
DECEMBER 27 : ZÁRVA
DECEMBER 28 : ZÁRVA
DECEMBER 29 : 10-13
DECEMBER 30 : 10-13
DECEMBER 31 : ZÁRVA

KELLEMEK KARÁCSONYI ÜNNEPEKET!

**Süttő Község Német Nemzetiségi
Önkormányzata
minden kedves süttői lakosnak
áldott, békés Karácsonyi Ünnepeket
és Boldog Új Évet Kíván!**

**Die Süttöer Deutsche
Nationalitätensselbstverwaltung
wünscht an allen Einwohnerinnen und
Einwohnern von Süttö ein besinnliches
und frohes Weihnachtsfest sowie ein
glückliches neues Jahr!**

Gosztom Katalin - Bakos Eva - Gosztom Zita